

Izaskun Basterretxea

Sexismoaren kontra

SANTURTZIKO LEHIAKETEA. Sexismoaren Aurkako Kontakizunen III. Lehiaketan ez dabe lehen saria emon, eta akzesitak, Margarita Gilek eta Laida Martinezek irabazi ditue

Joan dan mende hasieran, orduko gizarte matxistan bizi zan sardina saltzaile alargun baten istorioa kontetan dau *Maritxu* ipuinak, gaztelaniaz; eta, etxeko beharrak egiten dituan gizon androide baten eta beronen neskalagunaren arteko istorioa *Onerako eta txarrerako*-k. Ipuin bi horreek irabazi ditue Santurtzin, Sexismoaren Aurkako Kontakizunen III. Lehiaketako akzesitak, euskerazkoa eta gaztelaniazkoa — 300,51na euro—. Lehenengo saririk ez dabe emon. Izan be, epaimahaikoen arabera, aurkeztutako ipuin batek be ez dau bete %100ean lehiaketako oinarrietan sexismoari, gaiari lotuta eskatutakoa.

Margarita Gil Oreja santurtziarrak idatzi dau *Maritxu*, eta Laida Martinez Navarro bilbotarrak *Onerako eta txarrerako*. Guztira, 16 ipuin aurkeztu ditue aurtengo lehiaketan: euskerazko atalean 4, eta gaztelaniazkoan 12. Igaz baino 11 ipuin gehiago aurkeztu ditue, eta igaz gainera, euskeraz bat bera be ez eben idatzi. Santurtziko sei lagunek aurkeztu ditue ipuinak, baina Euskal Herriko zein kanpokoek be hartu dabe parte. Hori danori dala eta, pozik agertu dira antolatzaileak, Udaleko Emakumearen Zerbitzuko kideak.

Atzo goizean emon zituen sariak, akzesit biak. Pilar Parro emakumearen arloko zinegotzia, Jose Luis Fernandez Bata-suneko zinegotzia eta Iñaki Lopez Emakumearen Zerbitzuko teknikoa arduratu ziran sariak emoteaz. Hartzen, oster, Margarita Gil Oreja bera eta Laida Martinez Navarroren aita joan ziran.

Maritxu sardina saltzailea

Gil Orejak esan eban alargundutako sardina saltzaile baten ganekoa dala *Maritxu*: «Baporezko txalupea erosi eban lehenengo andrazkoa izan zan, eta XX. mende hasierako gizarte matxistan zelako bizimodua eukan kontetan dau; Santurtziko Mamariga auzunean bizi zan», azaldu eban egileak. Ipuineko hainbat datu antropologiako liburu batetik hartu dituala be nabarmendu eban egileak: «Datu batzuk benetakoak diralakoa nago, liburutik hartu ditut eta». Gil Orejak nobelea egiteko asmoa eukan. «Baina ez deust horretarako astirik emon», azpimarratu eban. Beste lehiaketa batzuetan be hartu dau parte, baina sari bat irabazi dauen lehenengo aldia da hau.

JON HERNAEZ / ARGAZKI PRESS

SARI BANAKETEA. Margarita Gil Orejak eta Laida Martinez Navarroren aitak hartu ebezan atzo lehiaketako sariak, 300,51na euro.

LAIDA MARTINEZ NAVARRO EUSKERAZKO AKZESITAREN IRABAZLEA

«Ipuinean, batez be gizona da etxeko beharrak egiten dituana»

I.B.

EDUKINA

«Bikote baten ganeko istorioa da, zientzia fikzinozkoa»

Laida Martinez Navarro bilbotarraren *Onerako eta txarrerako* ipuinak irabazi dau euskerazko akzesita Sexismoaren Aurkako Kontakizunen III. Lehiaketan, Santurtzin. Berak ezin izan eban Santurtzira joan atzo, eta aitak hartu eutsan saria. *Bizkaia*-k, oster, telefonoz egin eban berba Laida Martinez Navarrogaz.

■ Zorionak.

Eskerrik asko. Ganera, poz-pozik nago *Onerako eta txarrerako* ipuinak irabazi dauelako. Beste leku batzuetan be aurkeztu dot ipuin hau, eta orain-goan, bai! Zelako ondo.

■ Zeren ganekoa da?

Bikote baten istorioa da, zientzia fikzinozkoa. Neskeak tonbola baten irabazi eban gizona. Berezia da mutila, androidea; eta izaeraz, perfektua, ja-

torra... Baina korapilotu egiten da istorioa; izan be, Gobernuak agenteak edo espioiak ipini ditu jentearen atzetik ibilteko. Eta emakumeak pentsetan dau bikotea be holako bat dala. Hori dala eta, nahiko barregarria da.

■ Eta sexismoari lotuta, zer nabarmentzen dau?

Batez be gizonezkoa da etxeko beharrak egiten dituana.

■ Gaur egun, oraindino, normalean kontrakoa pasetan da, ezta?

Bai. Eta ipuinean papelak aldatuta dagoz: gaur egun normalean emakumeak egiten dituan gauzak egiten ditu gizonezkoak ipuinean.

■ Beste sari batzuk be irabazi dozuz.

Bai: Deban, Errenterian, Bermeon, Ordizian...

■ Normalean ipuinak?

Bai.

■ Eta badaukazu idazle moduan luzeago idazteko asmorik?

Asmoa bai, baina ikusi egin behar. Momentu honetan, adibidez, behar askogaz nabil.

■ Epaimahaikoek azpimarratu dabe euskera aberatsa daukazula, idazten trebea zarala.

Bai? Ba, pozten naz. Ez dot jakin. Dana dala, lehenengo saria be ez dot irabazi.

■ Ez, epaimahaikoen ara-

bera, ipuin batek be bete ez dituelako % ehunean sexismoari, gaiari lotuta eskatutako oinarriak.

Egia esan, ez da erreza.

■ Zergaitik?

Lehiaketearen oinarrietan agertzen diran puntu guztiak kontuan hartu, bai, baina idazten hasten zara eta askotan ez da erreza izaten dana agertzea. Argumentoaren arabera. Batzuetan erreza izaten da eta beste batzuetan ez hainbeste.

■ Hizkuntzak asko gustetan jatzuz, ezta? Euskerea be zure kontura ikasi dozu.

Bai, euskaldun barria naz. Euskereagaz ikastetxean euki neban lehenengo hartu-emo-na, 10 bat urteagaz. Baina, benetan, serio, 20 bat urteagaz hasi nintzan euskerea ikasten, orain 15 bat urte.

■ Bazabilz beste lehiaketa- ren baterako zeozer idazten?

Bai, ez dot norako esango, badakizu, badaezpada. Baina, bai, horretan nabil.